

Сувишни лъуди

Од [Видовдан](#) •
9. фебруара 2017.

Светитељ Николај (Велимировић) у свом делу „Кроз тамнички прозор“ пише између осталог и о томе како ће данас (у његово време) **Срби сносити тешку одговорност пред Богом.**

Читајући, схватио сам да се **то у пуној мери односи и на Русе.** Свети Николај наводи мноштво безбожничких књига које се штампају, уместо да штампа уразумљује и подучава лјуде вери Божијој. Говори о школи, која мање учи децу, а више их **обогаљује атеизмом и гордошћу.** О много чemu он говори. Има тамо речи и о абортусу, и о разводу. Пише и о „мушкарцима достиглим зрелост, који не ступају у брак“. **Такви су такође фактор свенародне кривице.** Никада, ни код једног аутора, нисам прочитao ништа слично. Никада! Значи да се треба зауставити на тој мисли и развијати је.

Зрео мушкарац, који не ступа у брак – то је свеопшта, многобројна појава. И то није испосник, који је дао завет безбрачја. Напротив, то је неки Петар Пан у пуној животној снази. Тај је исто проводио време са својим друштвом и није хтео да одрасте. И овај такође има своју дружину, само му фали Недођија.

Слободан од брака, зрели мушкарчић ни не мисли да живи на земљи „свето, мирно и безгрешно“. Ни за кога не одговара, ни о ком се не брине, само задовољава своје страсти по избору. Лењост, ако је он беспосличар и ненадарен. Гордост уз сујету, ако је радохоличар и среброльубив. И готово сигурно блуд, јер њега ништа не обавезује, а број жена превишује број мушкараца и већина њих су дубоко несрећне. Труту су сви путеви отворени. Само у раној младости нам се чини да мушкарац силно чезне за женском лепотом, а да је она хладна и неприступачна. У зрелом узрасту живот нам јасно ставља до знања, да је мушкарац много потребнији жени, него што је она њему. Због тога понављам, труту су сви путеви отворени. И не треба му да се спутава никаквим обавезама и одговорношћу. Тим пре, полудели свет пева од јутра до сутра о слободи, о „чистим везама“ без матичара, о греху посесивности, тојест о забрани љубоморе и томе слично. Теоријска основа Содоме измишљена је и исказана одавно.

И ето, пред нама све дебљег и ћелавијег мушкарчића, који никада није водио дете у вртић, никада му није помагао у школи итд., или успешан на свој начин. У смислу образован је, има неки статус у друштву. Активан је. Он се чак теоретски разуме у то како се пуни државни буџет (иако појма нема шта је то породични буџет). Претпоставимо да он може аргументовано чак и да критикује власт. Али сина нема и сходно томе, није могао да га отпрати у војску, док се бори са сузама. Туђе синове он испраћа, или их умно критикује. Шта сте се, каже, залетели у ту Сирију! Он све зна. Има диплому. И ћелу. Њега поштују, али његово постојање је... бескорисно.

Он неће бити дека. Биће старо гунђало, али дека никада. И није постао монах, иако је можда и православац. Разумем. Монаштво је такође породица, и то каква! Послушање, братство, заједнички труд. И уместо једног или другог крста (брата или монаштва), он бира снобовску бескорисност из страха од одговорности, због лењости, или зато што не уме никог да воли. Ту се још умешају и старе мајке. Шта ће теби синко нека вештица? Знаш ли ти какве су жене? Вртеће те око малог прста и цедити, неће ти дати мира. А ти си тако диван. И посебан. Ја ћу теби увек да направим сармице или супицу, испеглађу ти кошуљу. Шта ће ти да се жениш? Већ си зашао у 44. годину.

Стигли смо.

Војску није служио, не зна шта је тежак рад, **деце нема, кућу није подигао (а и нема за кога).** Стан је добио од родитеља. Понешто је прочитao, понекад седео у кафани, расправљао се. Чак је и некоме закерао како треба да живи. А у принципу, ко је он?

Није се заветовао на чедност. Хтео не хтео, оћелавио је спавајући на туђим јастуцима. Да ли ико верује да је невин? Свесно је изабрао егоистички модел живота, боље речено постојања. Сад му је преостало само да прекорева све одреда, претварајући се да је некакав зналац. Критикује муслимане са пуно деце, јер се превише шире. Пљује на своју државу, јер мисли да она не одговара европским демократским стандардима. Ајде сад нека мало цмиздри, гунђа и мрмља на митинзима или у четири зида како не живимо као сав нормалан свет. И сваки пут кад то ради има јасан осећај сопствене вредности. Да ли сте видели такве типове? Који мисле да су нешто, али ништа корисно нису урадили?

„Сувишни људи“. Постојала је таква тема у руској књижевности. Разни Оњегини, који хрле с бала на пијанку, с пијанке на сеоско имање (за наследство), тако су и **пропустили своју срећу**. Плус, срцоломци Печорини (мешавина Бајрона и Дон Жуана) и много других. То су они, на које се сасвим оправдано сручила критика позитивиста. Џабалебароши, лихвари, салонски брљивци, који чине минимални проценат друштва, али се из петних жила труде да себе представе као со земље. **А скривени иза њих стоје милиони ћутљивих, правих мушкараца који ринтају, спроводе топловоде, пилотирају авионима, зидају зграде, праве породице. Црнче читавог живота, радују се простим стварима и никада се не жале.** Ако смо ми као народ опстали, онда се то није десило захваљујући „просвећеним“ **трутовима, који не само да не могу да крену у бој, него не могу ни да се ожене ко људи.** Још смо живи захваљујући неуништивом типу простог мушкарца, кога упорно покушавају да истребе. То су наши очеви, дедови, ћутљиви и радни људи. **Они су у рату били јунаци. А зими из леда ловили рибу. Домаћини.**

Не треба све да примамо од Запада. Можемо нешто да научимо и од Оријента. На Оријенту је мање неонских светала, али тамо још увек постоји породица. Тамо клинац не подиже глас на старца. Тамо је мушкарац главни, али жену још увек сви воле: и муж, и деца, и унуци. Тамо сви живе заједно, као прсти у песници.

Усамљеност, потпуnu и безнадежну, онакву која доводи до самоубиства, до смртне беспотребности, тамо не можеш да сртнеш толико често као код Европљана. Ако уопште и можеш да је сртнеш. А уколико је и сртнеш, та безнадежност ће подсећати на савремену Европу.

Тамо се за савет обраћају онима, који су већ своје унуке оженили. А онога, који уопште и нема деце, а није под заветом безбрачја, просто с осмехом обилазе у широком кругу. И у праву су. Шта може да се научи од таквих?

Хоћеш нечemu да ме научиш, покажи ми своју децу. Колико их имаш? Како се они понашају према теби? Ако с лакоћом критикујеш власт, такође ми покажи своју породицу. Дај да видим како си ти завео поредак за четири человека, ако тако смело и уверено саветујеш како треба владати над 150 милиона људи. Хајде да породица буде главни критеријум оцене људске делатности. Ко у својој породици није газда, нека не критикује туђе лоше газдовање. И тако даље по списку врлина. **Раније је отац био истовремено и судија и газда, а за време рата војсковођа. Јевреји уопште нису дозвољавали људима без деце да буду судије. Знате зашто? Јер су „људи без порода жестоки“!** Они у оптуженом не виде свог сина или ћерку. Лакше им је да доносе сурове пресуде. Разумете? Уопште, хајде да мућнемо главом о томе како да породичне врлине претворимо у критеријум оцене људске делатности. **Одмах ће постати јасно, коме радосно треба да пружамо руку и чије речи да прибележимо, а поред кога да прођемо, не осврћући се.**

Протојереј Андреј Ткачов

Православие.ру